

31988L0378

1988 7 16

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 187/1

## TARYBOS DIREKTYVA

1988 m. gegužės 3 d.

dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su žaislų sauga, suderinimo

(88/378/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100a straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą <sup>(1)</sup>,

bendradarbiaudama su Europos Parlamentu <sup>(2)</sup>,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę <sup>(3)</sup>,

kadangi įvairiose valstybėse narėse galiojantys įstatymai ir kiti teisės aktai, susiję su žaislų sauga, skiriasi reguliavimo sritimi ir turiniu; kadangi bendrojoje rinkoje vartotojams, ypač vaikams, tokie skirtumai, nebūtinai veiksmingai saugodami nuo šių gaminių keliamų pavojų, gali sudaryti prekybos barjerus ir nevienodas konkurencijos sąlygas;

kadangi šias kliūtis, trukdančias sukurti vidaus rinką, kurioje būtų parduodami tiksliai pakankamai saugūs gaminiai, reikėtų pašalinti; kadangi, siekiant šio tikslo, žaislų pardavimą ir laisvą judėjimą rinkoje turėtų reglamentuoti bendros taisyklės, pagrįstos vartotojų sveikatos apsauga ir saugos gynimu, kurios yra išdėstytos 1986 m. birželio 23 d. Tarybos rezoliucijoje dėl Europos ekonominės bendrijos vartotojų interesų gynimo ir skatinimo politikos būsimųjų krypčių nustatymo <sup>(4)</sup>;

kadangi, norint palengvinti esminių reikalavimų atitikimo įrodymą, reikia turėti Europos mastu suderintus žaislų projektavimo ir sudėties standartus, kad juos atitinkantys gaminiai galėtų būti laikomi atitinkančiais tuos esminius reikalavimus; kadangi šiuos Europos mastu suderintus standartus sudaro privačios institucijos ir jie turi likti neprivalomi; kadangi tuo tikslu Europos standartizacijos komitetas (CEN) ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (CENELEC) pagal 1984 m. lapkričio 13 d. pasirašytus bendruosius Komisijos ir šių dviejų institucijų bendradarbiavimo principus yra pripažinti kompetentingomis institucijomis suderintiems standartams nustatyti; kadangi šioje direktyvoje suderintas standartas yra techninė specifikacija (Europos standartas arba suderinimo dokumentas), kurią Komisijos pavedimu priima viena arba abi šios institucijos pagal 1983 m. kovo 28 d. Tarybos direktyvos 83/189/EEB, nustatančios informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką <sup>(5)</sup>, su pakeitimais, padarytais Ispanijos ir Portugalijos stojimo aktu, nuostatas ir pagal bendruosius principus;

kadangi pagal 1985 m. gegužės 7 d. Tarybos rezoliuciją dėl naujo požiūrio į techninių derinimą ir standartus <sup>(6)</sup> norimas derinimas turėtų apimti ir visiems rinkai pateiktiems žaislams keliamų esminių reikalavimų nustatymą;

<sup>(1)</sup> OL C 282, 1986 11 8, p. 4.

<sup>(2)</sup> OL C 246, 1987 9 14, p. 91 ir 1988 m. kovo 9 d. Sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje).

<sup>(3)</sup> OL C 232, 1987 8 31, p. 22.

<sup>(4)</sup> OL C 167, 1986 7 5, p. 1.

<sup>(5)</sup> OL L 109, 1983 4 26, p. 8.

<sup>(6)</sup> OL C 136, 1985 6 4, p. 1.

kadangi, atsižvelgiant į žaislų rinkos mastą bei judrumą ir aptariamų gaminių įvairovę, šios direktyvos reguliavimo sritį reikia nustatyti pakankamai plataus žaislų apibrėžimo pagrindu; kadangi vis dėlto reikia aiškiai nurodyti, kad šioje direktyvoje kai kurie gaminiai nėra laikytini žaislais dėl to, kad jie iš tikrųjų nėra skirti vaikams, arba dėl to, kad jais naudotis reikalinga priežiūra ar specialios sąlygos;

kadangi pateikti rinkai žaislai neturėtų kelti pavojaus vartotojų ar trečiųjų asmenų saugai ir (ar) sveikatai; kadangi žaislų saugos standartą reikia nustatyti siejant jį su gaminio vartojimo pagal paskirtį kriterijumi ir kartu atsižvelgiant į bet kokią numanomą vartojimą, turint omeny vaikų, kurie paprastai nėra tokie atsargūs kaip suaugusieji, įprastą elgseną;

kadangi, parduodant žaislą, jo saugos standartas turi būti aptiriamas atsižvelgiant į būtinumą užtikrinti, kad šis standartas bus išlaikytas per visą numatomą ir normalų žaislo vartojimo laikotarpį;

kadangi esminių reikalavimų laikymasis turėtų užtikrinti vartotojų sveikatingumą ir saugą; kadangi visi rinkai pateikti žaislai turi atitikti šiuos reikalavimus, ir, jei juos atitinka, jokių būdu neturi būti trukdoma žaislų laisvam judėjimui;

kadangi žaislai gali būti laikomi atitinkančiais šiuos esminius reikalavimus, jei jie atitinka suderintus standartus, kurių nuorodos numeriai yra paskelbti *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*;

kadangi įgaliotos institucijos aprobuotą modelį atitinkantys žaislai taip pat gali būti laikomi atitinkančiais esminius reikalavimus; kadangi tokį atitikimą reikia patvirtinti pridedant Europos ženklą;

kadangi reikia nustatyti liudijimo išdavimo tvarką ir apibrėžti, kaip nacionalinės įgaliotos institucijos turi aprobuoti neatitinkančius žaislų modelius bei išduoti jiems tipo tyrimo liudijimus ir standartus atitinkantiems žaislams, kurių modelis yra pateiktas joms aprobuoti;

kadangi įvairiose aprobavimo ir inspektavimo stadijose valstybėms narėms, Komisijai ir visoms įgaliotoms institucijoms turi būti teikiama atitinkama informacija;

kadangi dėl šios žaislams nustatomos sistemos taikymo valstybės narės turi paskirti institucijas, vadinamas įgaliotomis institucijomis; kadangi apie šias institucijas reikia pateikti atitinkamą informaciją ir, norint jas patvirtinti, reikia, kad jos atitiktų minimalius paskyrimo reikalavimus;

kadangi gali pasitaikyti, kad žaislas neatitinka esminių saugos reikalavimų; kadangi tokiais atvejais šį faktą nustatanti valstybė narė turi imtis visų tinkamų priemonių šiems gaminiams pašalinti iš rinkos arba uždrausti, kad jos būtų pateiktos rinkai; kadangi šis sprendimas turi būti motyvuotas, ir, jei motyvuojama suderintų standartų netinkamumu, šiuos standartus arba jų dalį reikia išbraukti iš Komisijos paskelbto sąrašo;

kadangi Komisija turi užtikrinti, kad suderinti Europos standartai visose srityse, kurias apima II priede išvardyti esminiai reikalavimai, būtų parengti paliekant valstybėms narėms pakankamai laiko, kad jos galėtų iki 1989 m. liepos 1 d. priimti ir paskelbti reikalingas nuostatas; kadangi šios nacionalinės nuostatos, priimtose šios direktyvos pagrindu, turėtų paskui įsigaliooti 1990 m. sausio 1 d.;

kadangi reikalinga nuostata dėl to, kokių tinkamų veiksmų reikia imtis prieš tuos, kurie neteisėtai naudoja atitikties ženklą;

kadangi valstybių narių kompetentingos institucijos turi tikrinti jau esančių rinkoje žaislų saugą;

kadangi dėl kai kurių kategorijų žaislų, kurie yra ypač pavojingi arba skirti labai mažiems vaikams, reikia taip pat pateikti išpėjimus arba nurodyti reikiamas atsargumo priemones;

kadangi Komisija turi būti reguliariai informuojama apie patvirtintų įstaigų pagal šią direktyvą atliktą veiklą;

kadangi tie, kuriems yra skirtas bet koks pagal šią direktyvą priimtas sprendimas, turi žinoti to sprendimo motyvus ir jiems suteikiamus teisių gynimo būdus;

kadangi cheminių junginių toksiškumui ir ekotoksiškumui įvertinti buvo atsižvelgta į Mokslinio patariamojo komiteto nuomonę dėl metalų junginių vaikų žaisluose biologinio leistinumą sveikatos požiūriu ribų,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

#### 1 straipsnis

1. Ši direktyva yra taikoma žaislams. „Žaislas“ reiškia bet kokią gaminį ar medžiagą, sukonstruotą arba aiškiai skirtą žaisti vaikams iki 14 metų.

2. I priede išvardyti gaminiai šioje direktyvoje nėra laikomi žaislais.

## 2 straipsnis

1. Žaislai gali būti pateikti rinkai, jei, juos vartojant pagal paskirtį arba šiaip koku nors numanomu būdu, turint omeny įprastą vaikų elgseną, jie nekelia pavojaus vartotojų ar trečiųjų asmenų saugai ir (ar) sveikatai.

2. Tos kokybės, kokios jis yra pateiktas rinkai, atsižvelgiant į numanomą ir normalų vartojimo laiką, žaislas turi atitikti šioje direktyvoje nustatytas saugos ir sveikatingumo sąlygas.

3. Šioje direktyvoje pasakymas „pateiktas rinkai“ yra ir pavadinimas, ir nemokamas išplatindimas.

## 3 straipsnis

Valstybės narės imasi visų reikalingų priemonių užtikrinti, kad žaislai negalėtų būti pateikti rinkai, jei jie neatitinka II priede išdėstytų esminių saugos reikalavimų.

## 4 straipsnis

Valstybės narės netrukdo, kad šios direktyvos nuostatas atitinkantys žaislai būtų pateikti rinkai jų teritorijoje.

## 5 straipsnis

1. Valstybės narės preziumuoja, kad laikomasi 3 straipsnyje nurodytų esminių reikalavimų dėl tų žaislų, kurie turi 11 straipsnyje numatytą EB ženklą, toliau vadinamą EB ženklu, reiškiantį atitinkamų nacionalinių standartų, pakeičiančių suderintus standartus, kurių nuorodos numeriai yra paskelbti *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*, laikymąsi. Valstybės narės paskelbia tokių nacionalinių standartų nuorodos numerius.

2. Valstybės narės preziumuoja, kad žaislai, kuriems gamintojas netaikė 1 dalyje nurodytų standartų arba juos taikė iš dalies, arba tokių standartų nėra, atitinka 3 straipsnyje nurodytus esminius reikalavimus, jei, gavus EEB tipo tyrimo liudijimą, jų atitikimas aprobuotam modeliui buvo patvirtintas pažymint EB ženklu.

## 6 straipsnis

1. Jei valstybė narė arba Komisija mano, kad 5 straipsnio 1 dalyje nurodyti suderinti standartai visiškai neatitinka 3 straipsnyje nurodytų esminių reikalavimų, Komisija arba valstybė narė, išdėstydamą savo motyvus, perduoda šį reikalą pagal Direktyvą 83/189/EEB įsteigtam Nuolatiniam komitetui, toliau vadinamam Komitetu. Komitetas skubos tvarka paskelbia išvadą.

Gavusi Komiteto išvadą, Komisija tai valstybei narei praneša, ar tie standartai arba jų dalis turi ar neturi būti pašalinti iš 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų publikacijų.

2. Komisija informuoja suinteresuotą Europos standartizacijos instituciją ir prireikus paskelbia naują standartizacijos aprašą.

## 7 straipsnis

1. Jei valstybė narė nustato, kad EB ženklą turintys ir pagal paskirtį ar pagal 2 straipsnį vartojami žaislai gali kelti pavojų vartotojų ar trečiųjų asmenų saugai arba sveikatai, ji imasi visų tinkamų priemonių tiems gaminiais iš rinkos pašalinti arba uždrausti ar apriboti jų pateikimą rinkai. Apie šią priemonę valstybė narė nedelsdama praneša Komisijai ir pateikia savo sprendimo motyvus, konkrečiai nurodydama, ar to neatitikimo priežastis yra:

a) 3 straipsnyje nurodytų esminių reikalavimų nesilaikymas, jei tas žaislas neatitinka 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų standartų;

b) netinkamas 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų standartų taikymas;

c) 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų standartų trūkumai.

2. Komisija kiek galima greičiau pradeda konsultuotis su suinteresuotomis šalimis. Jei po tokių konsultacijų Komisija nusprendžia, kad kuri nors iš 1 dalyje nurodytų priemonių yra pateisinama, ji nedelsdama apie tai praneša šį veiksma atliekančiai valstybei narei ir kitoms valstybėms narėms. Jei 1 dalyje nurodytas sprendimas yra motyvuojamas standartų trūkumais, pasikonsultavusi su suinteresuotomis šalimis ir jei šių priemonių besilaikanti valstybė narė ketina ir toliau jas taikyti, Komisija per du mėnesius perduoda šį reikalą Komitetui ir pradeda 6 straipsnyje nurodytas procedūras.

3. Jei reikalavimų neatitinkantis žaislas turi EB ženklą, kompetentinga valstybė narė imasi visų priemonių ir informuoja Komisiją, o ši informuoja kitas valstybes nares.

## 8 straipsnis

1. a) Prieš pateikiant juos rinkai, pagal 5 straipsnio 1 dalyje nurodytus suderintus standartus pagaminti žaislai privalo turėti pridėtą EB ženklą, kuriuo Bendrijoje įsisteigęs gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas patvirtina, kad tie žaislai atitinka šiuos standartus;

b) tas Bendrijoje įsisteigęs gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas laiko šią inspekcijai prieinamą informaciją:

— priemonių (tokių kaip bandymo išvados arba techninių dokumentų panaudojimas), kuriomis gamintojas užtikrina, kad gaminiai atitiktų 5 straipsnio 1 dalyje nurodytus standartus, aprašymą ir atitinkamais atvejais: patvirtintos įstaigos išduotą EB tipo tyrimo liudijimą; patvirtintai įstaigai gamintojo pateiktų dokumentų kopijas; priemonių, kuriomis gamintojas užtikrina aprobuoto modelio laikymąsi, aprašymą,

— gamybos ir sandėliavimo vietų adresus,

— išsamią informaciją apie projektavimą ir gamybą.

Jei nei gamintojas, nei jo įgaliotasis atstovas nėra įsisteigęs Bendrijoje, už minėtosios pareigos – laikyti prieinamą dokumentų rinkinį – atlikimą yra atsakingas asmuo, pateikiantis tą žaislą Bendrijos rinkai.

2. a) Prieš pateikiant juos rinkai, 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų standartų neatitinkantys arba juos iš dalies atitinkantys žaislai privalo turėti pridėtą EB ženklą, kuriuo Bendrijoje įsisteigęs gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas patvirtina, kad tas žaislas atitinka pagal 10 straipsnyje išdėstytas procedūras ištirtą modelį, kurį patvirtina institucija yra pripažinusi kaip atitinkantį 3 straipsnyje nurodytus esminius reikalavimus;

b) tas Bendrijos teritorijoje įsisteigęs gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas laiko šią inspekcijai prieinamą informaciją:

— išsamų gamybos aprašymą,

— priemonių (tokių kaip bandymo išvados arba techninių dokumentų panaudojimas), kuriomis gamintojas užtikrina aprobuoto modelio laikymąsi, aprašymą,

— gamybos ir sandėliavimo vietų adresus,

— pagal 10 straipsnio 2 dalį patvirtintai įstaigai gamintojo pateiktų dokumentų kopijas,

— pavyzdžio bandymo liudijimą arba jo patvirtintą kopiją.

Jei nei gamintojas, nei jo įgaliotasis atstovas nėra įsisteigęs Bendrijoje, už minėtosios pareigos – laikyti prieinamą dokumentų rinkinį – atlikimą yra atsakingas asmuo, pateikiantis tą žaislą Bendrijos rinkai.

3. Jei nesilaikoma 1 dalies b punkte ir 2 dalies b punkte nustatytų pareigų, valstybė narė imasi atitinkamų priemonių užtikrinti, kad tų pareigų būtų laikomasi.

Jei akivaizdžiai nesilaikoma šių pareigų, iš Bendrijoje įsisteigusio gamintojo ar jo įgaliotojo atstovo galima pareikalauti, kad jo sąskaita patvirtintos įstaigos nustatyto laiku būtų atliktas bandymas, kuriuo galima patikrinti, ar laikomasi suderintų standartų ir esminių saugos reikalavimų.

#### 9 straipsnis

1. Minimalūs kriterijai, į kuriuos valstybės narės privalo atsižvelgti, skirdamos šioje direktyvoje nurodytas patvirtintas įstaigas, yra pateikiami III priede.

2. Kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie patvirtintas įstaigas, atsakingas už 8 straipsnio 2 dalyje ir 10 straipsnyje minimo EB tipo tyrimo atlikimą. Komisija paskelbia šių institucijų sąrašą bei joms duotus skiriamuosius numerius *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* ir yra atsakinga už to sąrašo atnaujinimą.

3. Instituciją patvirtinusi valstybė narė atšaukia patvirtinimą, jei paaiškėja, kad ta institucija nebeatitinka III priede išvardytų kriterijų. Apie tai ji nedelsdama informuoja Komisiją.

#### 10 straipsnis

1. EB tipo tyrimas yra procedūra, kuria patvirtinta įstaiga nustato ir patvirtina, kad žaislo modelis atitinka 3 straipsnyje nurodytus esminius reikalavimus.

2. Bendrijoje įsisteigęs gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas pateikia patvirtintai įstaigai paraišką EB tipo tyrimui atlikti.

Tą paraišką sudaro:

— žaislo aprašas,

— gamintojo arba jo įgaliotojo atstovo ar atstovų vardas ir pavardė (arba pavadinimas), adresas ir to žaislo gamybos vieta,

— išsamūs projektavimo ir gamybos duomenys, o prie paraiškos pridedamas numatomo gaminti žaislo modelis.

3. Patvirtinta įstaiga atlieka EB tipo tyrimą šiuo būdu:

— patikrina pareiškėjo pateiktus dokumentus ir nustato, ar jie yra tvarkingi,

— patikrina, ar tas žaislas nesukeltų pavojaus saugai ir (ar) sveikatai, kaip numatyta 2 straipsnyje,

— atlieka atitinkamus tyrimus ir bandymus, kiek įmanoma panaudodama 5 straipsnio 1 dalyje nurodytus suderintus standartus, kad patikrintų, ar tas modelis atitinka 3 straipsnyje nurodytus esminius reikalavimus,

— gali pareikalauti daugiau to modelio pavyzdžių.

4. Jei modelis atitinka 3 straipsnyje nurodytus esminius reikalavimus, patvirtinta įstaiga išduoda EB tipo tyrimo liudijimą, apie kurį praneša pareiškėjui. Šiame liudijime yra konstatuojamos tyrimo išvados, nurodomos bet kurios su juo siejamos sąlygos, o prie jo pridedami apčiuotų žaislo aprašai ir brėžiniai.

Komisija, kitos patvirtintos įstaigos ir kitos valstybės narės paprašiusios gali gauti šio liudijimo kopiją, o esant motyvuotam prašymui, ir projekto bei gamybos grafiko, atliktų tyrimų ir bandymų ataskaitų kopijas.

5. Patvirtinta įstaiga, kuri atsisako išduoti EB tipo tyrimo liudijimą, praneša apie tai ją patvirtinusiai valstybei narei bei Komisijai ir pateikia atsisakymo motyvus.

#### 11 straipsnis

1. 5, 7 ir 8 straipsniuose nurodytas EB ženklas ir gamintojo, jo įgaliotojo atstovo ar importuotojo į Bendriją vardas, pavardė (pavadinimas), prekės ženklas ir (ar) ženklas bei adresas matoma, lengvai įskaitoma ir neištrinama forma yra paprastai pateikiami ant žaislo arba jo pakuotės. Jei žaislai yra maži arba susideda iš mažų detalių, šie duomenys gali būti tokiu pat būdu pateikiami ant pakuotės, etiketės arba lapelio. Jei minėtieji duomenys nėra pateikiami ant žaislo, reikia atkreipti vartotojo dėmesį ir patarti juos išlaikyti.

2. EB ženklą sudaro simbolis „CE“.

3. Draudžiama ant žaislų pateikti ženklus ar įrašus, kurie gali būti painiojami su EB ženklu.

4. 1 dalyje nurodyti duomenys gali būti trumpinami, jei sutrumpinimas leidžia nustatyti gamintoją, jo įgaliotąjį atstavą ar importuotoją į Bendriją.

5. IV priede yra pateikiami tam tikriems žaislams privalomi perspėjami ir vartojimo metu paisytini atsargumo nurodymai.

Valstybės narės gali reikalauti, kad, pateikiant šiuos žaislus rinkai, šie perspėjimai ir atsargumo nurodymai arba kai kurie iš jų kartu su 4 dalyje konkrečiai nurodyta informacija būtų pateikiami jų nacionaline kalba arba nacionalinėmis kalbomis.

#### 12 straipsnis

1. Kad būtų galima nustatyti, ar žaislai atitinka šios direktyvos nuostatas, valstybės narės imasi visų reikalingų priemonių užtikrinti, kad atliekant atrankinius patikrinimus būtų tikrinami jų rinkoje esantys žaislai.

Už inspektavimą atsakingas pareigūnas:

— pareikalavęs turi teisę patekti į gamybos ar sandėliavimo vietą ir gauti 8 straipsnio 1 dalies b punkte ir 2 dalies b punkte nurodytą informaciją,

— gali iš Bendrijoje įsisteigusio gamintojo, jo įgaliotojo atstovo arba už žaislo pateikimą rinkai atsakingo asmens pareikalauti per valstybės narės nustatytą laikotarpį pateikti 8 straipsnio 1 dalies b punkte ir 2 dalies b punkte nurodytą informaciją,

— gali pasirinkti žaislo pavyzdį ir pasiimti jį ištirti ir išbandyti.

2. Kas treji metai valstybės narės pasiunčia Komisijai pranešimą apie šios direktyvos taikymą.

3. Valstybės narės ir Komisija imasi reikalingų priemonių garantuoti, kad siunčiant kopijas, susijusias su 10 straipsnio 4 dalyje nurodytu EB tipo tyrimu, bus laikomasi konfidencialumo.

#### 13 straipsnis

Valstybės narės reguliariai informuoja Komisiją apie savo patvirtintų įstaigų veiklą, atliktą siekiant laikytis šios direktyvos, kad Komisija galėtų užtikrinti, jog inspektavimo procedūros yra atliekamos teisingai ir nediskriminuojant.

#### 14 straipsnis

Bet kuriame sprendime, priimtame laikantis šios direktyvos ir susijusiam su žaislo pateikimo rinkai apribojimais, yra tiksliai nurodomi motyvai, kuriais jis yra pagrįstas. Šis sprendimas kiek įmanoma anksčiau yra pranešamas suinteresuotajai šaliai, kuri tuo pačiu metu yra informuojama apie toje valstybėje narėje galiojančių įstatymų numatytas teisių gynimo priemones ir tokiomis priemonėmis pasinaudoti nustatytą laiką.

## 15 straipsnis

1. Iki 1989 m. birželio 30 d. valstybės narės priima ir paskelbia nuostatas, būtinas šios direktyvos įgyvendinimui. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Šias nuostatas jos taiko nuo 1990 m. sausio 1 d.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

## 16 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1988 m. gegužės 3 d.

*Tarybos vardu*

*Pirmininkas*

M. BANGELMANN

## I PRIEDAS

## ŠIOJE DIREKTYVOJE ŽAISLAIS NELAIKOMI GAMINIAI

## (1 straipsnio 1 dalis)

1. Kalėdiniai papuošalai.
2. Tikslaus mastelio modeliai suaugusiems kolekcionieriams.
3. Kolektyviai žaidimų aikštelėse vartoti skirta įranga.
4. Sporto įranga.
5. Vandens gelmėje vartoti skirta vandens sporto įranga.
6. Tautinės bei dekoratyvinės lėlės ir panašūs dirbiniai suaugusiems kolekcionieriams.
7. „Profesionalūs“ žaislai, įtaisyti viešose vietose (prekybos centruose, stotyse ir pan.).
8. Surenkamieji žaislai iš daugiau kaip 500 detalių arba be paveikslėlių, skirti specialistams.
9. Pneumatiniai šautuvai ir pistoletai.
10. Fejerverkų reikmenys, įskaitant sprogstamąsias kapsules <sup>(1)</sup>.
11. Laidyklės ir timpos.
12. Strėlyčių su metaliniais antgaliais rinkiniai.
13. Elektrinės krosnelės, lygintuvai ir kiti veikiantys gaminiai, kuriems reikalinga nominali 24 voltus viršijanti įtampa.
14. Gaminiai su šildymo elementais, skirtais vartoti mokymo tikslais prižiūrint suaugusiems.
15. Transporto priemonės su vidaus degimo varikliais.
16. Žaisliniai garo varikliai.
17. Sportui ar kelionėms valstybinės reikšmės keliais skirti dviračiai.
18. Videožaislai, prijungiami prie videoekrano, kuriam reikalinga nominali 24 voltus viršijanti įtampa.
19. Kūdikių manekėnai.
20. Tikslios tikrų šaunamųjų ginklų kopijos.
21. Juvelyriniai papuošalai vaikams.

---

<sup>(1)</sup> Išskyrus sprogstamąsias kapsules, specialiai pritaikytas žaislams, nepažeidžiant kai kuriose valstybėse narėse esamų griežtesnių nuostatų.

## II PRIEDAS

## ESMINIAI ŽAISLŲ SAUGOS REIKALAVIMAI

## I. BENDRIEJI PRINCIPAI

1. Pagal šios direktyvos 2 straipsnio reikalavimus žaislų vartotojai ir tretieji asmenys turi būti apsaugoti nuo galimų pavojų sveikatai ir rizikos sužeisti ar susižeisti, kada tie žaislai yra vartojami pagal paskirtį ar numanomu būdu, atsižvelgiant į įprastą vaikų elgseną. Tokie galimi pavojai yra:
  - a) susiję su žaislo projektu, konstrukcija ar sudėtimi;
  - b) būdingi žaislo vartojimo paskirčiai ir negali būti visiškai pašalinami keičiant žaislo konstrukciją ir sudėtį nepakeitus jo funkcijos ar jo esminių savybių.
2. a) Su žaislo vartojimu siejamos rizikos laipsnis turi būti proporcingas vartotojų ir atitinkamais atvejais jų prižiūrėtojų gebėjimui šios rizikos išvengti. Tai ypač pasakytina apie žaislus, kurie pagal savo funkcijas, matmenis ir savybes yra skirti vaikams iki 36 mėnesių;
- b) kad būtų laikomasi šio principo, kur reikia, turi būti konkrečiai nurodomas minimalus žaislų vartotojų amžius ir būtinumas užtikrinti, kad jie būtų vartojami tik prižiūrint suaugusiems.
3. Žaislų etiketės arba etiketės ant jų pakuotės ir pridėamos vartojimo instrukcijos turi aiškiai ir veiksmingai atkreipti vartotojų arba jų prižiūrėtojų dėmesį į galimus pavojus ir būdus tiems pavojams išvengti.

## II. KONKRETŪS GALIMI PAVOJAI

## 1. Fizinės ir mechaninės savybės

- a) žaislai bei jų dalys, o jeigu tai yra įtaisomi žaislai – jų sutvirtinimai turi būti reikiamo mechaninio atsparumo ir prirėkus stabilumo, kad atlaikytų žaidžiant pavartojamą deformuojančią jėgą, nesulūžtų ar nebūtų sugadinti taip, kad dėl to kiltų pavojus susižeisti;
- b) atviros briaunos, kyšuliai, vielos, laidai ir žaislų sutvirtinimo detalės turi būti suprojektuoti ir sukonstruoti taip, kad būtų kiek įmanoma sumažinti dėl kontakto su jais kylantys pavojai sužeisti;
- c) žaislai turi būti suprojektuoti ir sukonstruoti taip, kad iki minimumo būtų sumažintas pavojus susižeisti, kurį galėtų sukelti žaislo dalių judėjimas;
- d) žaislai bei jų sudedamosios dalys ir aiškiai žaislams vartoti skirtos atskiros dalys žaislų, kurie yra aiškiai skirti vartoti vaikams iki 36 mėnesių, turi būti tokių matmenų, kad jų nebūtų galima praryti ar įkvėpti;
- e) žaislai bei jų dalys ir pakuotės, kuriose jie laikomi mažmeninei prekybai, neturi kelti pavojaus uždusti ar pasismaugti;
- f) sekliame vandenyje vartoti skirti žaislai, galintys plukdyti ar išlaikyti vaiką vandens paviršiuje, turi būti suprojektuoti ir sukonstruoti taip, kad, atsižvelgiant į rekomenduojamą to žaislo vartojimą, kiek įmanoma būtų sumažintas pavojus tam žaislui prarasti plūdrumą ir vaikui teikiamą atramą;
- g) žaislai, į kurių vidų galima kaip nors patekti ir kurie patekusiame į vidų vaikui sudaro uždarą erdvę, turi turėti išėjimo angą, kurią jis iš vidaus galėtų lengvai atidaryti;
- h) žaislai, suteikiantys vartotojams mobilumo, turi, jei tik įmanoma, turėti įtaisytą stabdžių sistemą, kuri būtų pritaikyta to žaislo tipui ir proporcinga jo išvystomai kinetinei energijai. Tokia sistema privalo būti vartotojo lengvai valdoma, nerizikuojant iškristi, susižeisti ar sužeisti trečiuosius asmenis;
- i) šaunamųjų įtaisų forma bei sudėtis ir kinetinė energija, kurią jie gali išvystyti iššaunami iš tam tikslui skirto žaislo, turi būti tokios, kad, atsižvelgiant į to žaislo pobūdį, nekeltų pavojaus vartotojui susižeisti ar sužeisti trečiuosius asmenis;

- j) žaislai, turintys šildymo elementų, turi būti sukonstruoti taip, kad būtų užtikrinta, jog:
- bet kokių atvirų paviršių maksimali temperatūra, juos palietus, nesukeltų nudegimų,
  - žaisluose esantys skysčiai ir dujos nepakiltų iki tokios temperatūros ar spaudimo, kad, išsiverždami iš žaislo dėl priežasčių, nesusijusių su tinkamu žaislo funkcionavimu, neapdegintų ar kaip nors kitaip nesusžeistų.

## 2. Degumas

- a) žaislai vaiko aplinkoje neturi tapti pavojingais degiais daiktais. Todėl jie turi būti padaryti iš medžiagų, kurios:

- 1) tiesiogiai nuo liepsnos, kibirkšties ar kitokio ugnies židinio neužsidegam arba
- 2) nėra labai degios (ugnis užgesa, išnykus liepsnos priežastčiai), arba
- 3) jei jos ir užsidega, tai dega lėtai ir liepsna sklinda nedideliu greičiu, arba
- 4) nepaisant to žaislo cheminės sudėties, yra apdorotos taip, kad stabdytų degimo procesą.

Tokios galinčios degti medžiagos neturi kelti pavojaus, kad užsidegs kitos tam žaislui panaudotos medžiagos.

- b) žaisluose, kuriuose dėl jų funkcionavimui svarbių priežasčių yra pagal Tarybos direktyvos 67/548/EEB<sup>(1)</sup> apibrėžimą pavojingų medžiagų ar preparatų, ypač chemijos bandymams, modelių surinkimui, plastikinei ir keraminei lipdybai, emaliavimui, fotografijai ir panašioms veiklos rūšims skirtuose reikmenyse ir įrengimuose neturi būti medžiagų ar preparatų, kurie gali tapti degiais netekę nedegių lakių komponentų;
- c) žaislai neturi būti sprogstami arba juose neturi būti galinčių sprogti elementų ar medžiagų, juos vartojant kaip nurodyta Direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje. Ši nuostata nėra taikoma sprogstamosioms kapsulėms, dėl kurių daroma nuoroda į I priedo 10 punktą ir su juo susijusią išnašą;
- d) žaisluose ir ypač chemijos žaidimuose bei žaisluose neturi būti medžiagų ar preparatų:
- kurie maišomi gali sprogti:
    - dėl cheminės reakcijos ar pakaitinus,
    - sumaišius su oksiduojančiomis medžiagomis,
  - kurie turi lakių komponentų, galinčių užsidegti ore ir linkusių sudaryti degų arba sprogstamą garo ar oro mišinį.

## 3. Cheminės savybės

1. Žaislai turi būti suprojektuoti ir sukonstruoti taip, kad, vartojami kaip nurodyta direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje, jie nekeltų pavojaus sveikatai ar rizikos susižeisti juos nurijus, įkvėpus ar jais palietus odą, gleivinę ar akis.

Visais atvejais jie turi atitikti atitinkamus Bendrijos teisės aktus, reglamentuojančius tam tikrų kategorijų gaminius arba tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų uždraudimą, vartojimo apribojimą ar ženklinimą etiketėmis.

2. Konkrečiai kalbant, dėl vaikų sveikatos apsaugos su žaislų vartojimu siejamas biologinis leistinumas, kaip siektinis dalykas, neturi viršyti tokių dydžių per dieną:

- 0,1 µg — arseno,
- 25,0 µg — bario,
- 0,3 µg — chromo,
- 0,5 µg — gyvsidabrio,
- 0,6 µg — kadmio,
- 5,0 µg — seleno,
- 0,2 µg — stibio,
- 0,7 µg — švino,

<sup>(1)</sup> OL 196, 1967 8 16, p. 1/67.

arba tokių kitų dydžių, kurie gali būti šioms ar kitoms medžiagoms nustatyti moksliniais įrodymais pagrįstuose Bendrijos teisės aktuose.

Šių medžiagų biologinis buvimas reiškia toksikologinę reikšmę turintį tirpų ekstraktą.

3. Žaislai neturi turėti pagal direktyvas 67/548/EEB ir 88/379/EEB <sup>(1)</sup> pavojingų medžiagų ar preparatų tokiais kiekiais, kurie gali pakenkti juos vartojančių vaikų sveikatai. Visais atvejais yra griežtai draudžiama pavojingas medžiagas ar preparatus įtraukti į žaislo sudėtį, jei jie yra skirti vartoti kaip tokie tuo metu, kada tas žaislas yra vartojamas.

Tačiau, jei ribotas medžiagų ar preparatų skaičius yra iš esmės svarbus tam tikrų žaislų funkcionavimui, ypač chemijos bandymams, modelių surinkimui, plastikinei ar keraminei lipdybai, emaliavimui, fotografijai ar panašioms veiklos rūšims skirtuose reikmenyse ir įrengimuose, jie yra leidžiami iki tam tikro maksimalaus koncentracijos dydžio, kuris turi būti nustatomas kiekvienai medžiagai ar preparatui, pavedus tai atlikti Europos standartizacijos komitetui (CEN) pagal Direktyvos 83/189/EEB nustatytą šio komiteto darbo tvarką, ir jeigu leidžiamos medžiagos ir preparatai atitinka ženklinimo etiketėmis nustatytas Bendrijos klasifikacijos taisykles nepažeidžiant IV priedo 4 dalies.

#### 4. Elektrinės savybės

- a) elektriniai žaislai negali būti varomi elektra, kurios nominali įtampa viršytų 24 voltus, ir jokios to žaislo dalies įtampa negali viršyti 24 voltų;
- b) žaislo dalys, kurios yra prijungtos prie elektros šaltinio arba gali turėti kontaktą su elektros šaltiniu, galinčiu sukelti elektros šoką, kartu su laidais ar kitais tokioms dalims elektrą praleidžiančiais laidininkais turi būti gerai izoliuotos ir mechaniškai apsaugotos, kad būtų galima išvengti tokio šoko rizikos;
- c) elektriniai žaislai turi būti taip suprojektuoti ir sukonstruoti, jog būtų užtikrinta, kad didžiausia visų tiesiogiai prieinamų paviršių temperatūra nebūtų pavojinga prisilietus nudegti.

#### 5. Higiena

Žaislai turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad atitiktų higienos ir švaros reikalavimus, kad būtų galima išvengti rizikos užsikrėsti, susirgti ir apsinuodyti.

#### 6. Radioaktyvumas

Žaislai neturi turėti radioaktyviųjų elementų ar medžiagų tokiomis formomis ar kiekiais, kurie galėtų būti pavojingi vaiko sveikatai. Taikoma Tarybos direktyva 80/836/Euratomas <sup>(2)</sup>.

<sup>(1)</sup> OL L 187, 1988 7 16, p. 14.

<sup>(2)</sup> OL L 246, 1980 9 17, p. 1.

## III PRIEDAS

## PATVIRTINTOMS INSTRUKCIJOMS KELIAMI REIKALAVIMAI

## (9 straipsnio 1 dalis)

Valstybių narių skiriamos institucijos privalo atitikti šiuos minimalius reikalavimus:

- 1) kad turėtų pakankamai darbuotojų ir reikiamų priemonių bei įrangos;
- 2) kad turėtų profesionalių ir garbingų darbuotojų;
- 3) kad, atlikdami bandymus, ruošdami ataskaitas, išduodami liudijimus ir atidžiai stebėdami, kaip numatyta šioje direktyvoje, darbuotojai ir techninis personalas būtų nepriklausomi nuo tiesiogiai ar netiesiogiai su žaislais susijusių visuomenės grupių ar asmenų;
- 4) kad darbuotojai mokėtų saugoti profesinę paslaptį;
- 5) kad turėtų civilinės atsakomybės draudimą, jeigu nuo tokios atsakomybės pagal nacionalinius įstatymus neapdraudžia valstybė.

Valstybių narių kompetentingos institucijos kartkartėmis tikrina, kaip vykdomi 1 ir 2 punktuose nurodyti reikalavimai.

---

## IV PRIEDAS

**PERSPĖJIMAS IR NURODYMAI, KOKIŲ ATSARGUMO PRIEMONIŲ REIKIA LAIKYTI VARTOJANT ŽAISLUS****(11 straipsnio 5 dalis)**

Prie žaislų turi būti pridedami atitinkami aiškiai įskaitomi perspėjimai, kad būtų sumažinta jų vartojimui būdinga rizika, kaip nusakyta esminiuose reikalavimuose, būtent:

**1. Žaislai, kurie nėra skirti vaikams iki 36 mėnesių.**

Žaislai, kurie galėtų būti pavojingi vaikams iki 36 mėnesių turi turėti kokį nors perspėjimą, pavyzdžiui: „Netinka vaikams iki 36 mėnesių“ arba „Netinka vaikams iki 3 metų“. Kartu reikalingas trumpas šį apribojimą motyvuojantis konkrečių pavojų paaiškinimas, kuris taip pat gali būti pateikiamas vartojimo instrukcijoje.

Ši nuostata nėra taikoma žaislams, kurie pagal savo paskirtį, matmenis, požymius, savybes ar kitokiu neginčijamu pagrindu yra akivaizdžiai netinkami vaikams iki 36 mėnesių.

**2. Slidynės, pakabinamos sūpuoklės ir žiedai, trapecijos, virvės ir panašūs prie skersinio tvirtinami žaislai.**

Prie tokių žaislų pateikiami nurodymai, jog būtina kartkartėmis tikrinti pagrindines jų dalis (pakabinimo priemonės, atramas, sutvirtinimus; etc.), kartu pabrėžiant, kad, jeigu nebus tikrinama, bežaidžiant galima iškristi ar apvirsti.

Reikia taip pat pateikti nurodymus, kaip surinkti tą žaislą, nusakant tas dalis, kurios, neteisingai žaislą surinkus, gali kelti pavojų.

**3. Funkcionalūs žaislai.**

Funkcionalūs žaislai arba jų pakuotė yra pažymimi šitaip: „Perspėjimas: vartotina tik prižiūrint suaugusiems“.

Be to, prie šių žaislų yra pridedami paaiškinimai, ką su jais galima daryti, ir nurodymai, kokių atsargumo priemonių turi imtis vartotojas, su perspėjimu, kad nesiimant šių atsargumo priemonių gali kilti – konkrečiai nurodytini – pavojai, paprastai susiję su tuo prietaisu ar gaminiu, kurio mastelinis modelis ar imitacija yra tas žaislas. Reikia taip pat nurodyti, kad tas žaislas turi būti neprieinamas labai mažiems vaikams.

Funkcionalūs žaislai reiškia žaislus, kurie yra vartojami tokiu pat būdu kaip suaugusiems skirti prietaisai ar įrenginiai ir dažnai yra jų masteliniai modeliai.

**4. Žaislai, turintys jiems būdingų pavojingų medžiagų ar preparatų. Cheminiai žaislai**

a) nepažeidžiant Bendrijos direktyvos dėl pavojingų medžiagų ar preparatų klasifikavimo, įpakavimo ir ženklinimo etiketėmis išdėstytų nuostatų taikymo, žaislų, turinčių jiems būdingų pavojingų medžiagų ar preparatų, vartojimo instrukcijose yra pateikiamas perspėjimas dėl šių medžiagų ar preparatų pavojingo pobūdžio ir nurodomos atsargumo priemonės, kurių turi imtis vartotojas, kad išvengtų su jais susijusių pavojų, kurie yra konkrečiai ir trumpai nusakomi tam žaislo tipui. Reikia taip pat paminėti pirmąją pagalbą, kuri turi būti teikiama, jeigu įvyksta nelaimingas atsitikimas vartojant šio tipo žaislą. Dar reikia nurodyti, kad tie žaislai turi būti neprieinami labai mažiems vaikams;

b) papildant a punkte nurodytas instrukcijas, ant cheminių žaislų pakuotės yra pateikiamas toks užrašas:

„Perspėjimas: tiktai vyresniems negu...<sup>(1)</sup> metų vaikams. Vartoti prižiūrint suaugusiems.“

Konkrečiai cheminiais žaislais yra laikomi: chemijos rinkiniai, plastikiniuose indeliuose sandarinami preparatų rinkiniai, miniatiūrinės dirbtuvėlės keramikos, emaliavimo ar fotografijos darbams ir panašūs žaislai.

<sup>(1)</sup> Amžius yra paliekamas nustatyti gamintojui.

**5. Riedučiai ir riedlentės**

Jei šie gaminiai yra siūlomi parduoti kaip žaislai, jie turi turėti užrašą: „Perspėjimas: būtina naudoti apsaugos reikmenis.“

Be to, vartojimo instrukcijose yra primenama, kad su tuo žaislu reikia būti atsargiam, nes jis reikalauja gerų įgūdžių, kad nenukristum ar nesusidurtum ir kad dėl to nesusižeistum ar nesusižeistum trečiųjų asmenų. Dar reikia pateikti nurodymus dėl rekomenduotinių apsaugos reikmenų (šalmų, pirštinių, antkelių, alkūnių apsaugos ir pan.).

**6. Žaislai, skirti vartoti vandenyje**

Žaislai, skirti vartoti vandenyje, apibūdinti II priedo II skirsnio 1 dalies f punkte, privalo turėti perspėjimą, nustatytą pagal CEN trumpą aprašą taikant standarto EN/71 1 ir 2 dalį:

„Perspėjimas: Vartoti tik vaikui tinkamame gylyje ir prižiūrimam.“

---